

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

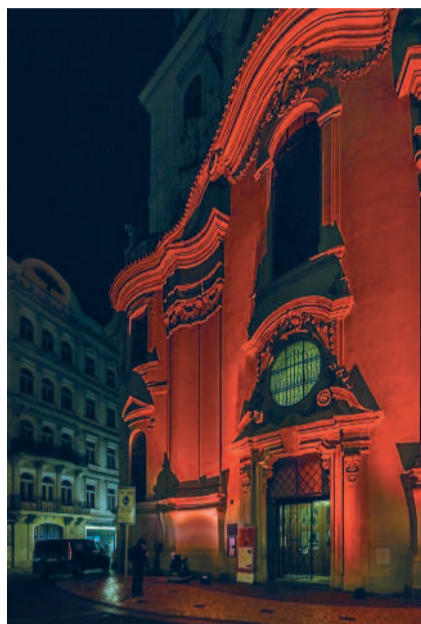
Ročník: 99

číslo: 44

3. listopadu 2019

Cena: 8 Kč

Červená středa 27. listopadu ve sboru naší církve na Vinohradech

Všichni studenti a vyučující na HTF UK i všech ostatních teologických fakultách, bratři a sestry v Kristu!

Červená středa je den, kdy chceme myslet na pronásledované pro víru z celého světa. Vizuálním symbolem akce je rozsvícené červené světlo. Přijďte spolu s námi rozsvítit symbolické červené světlo, zapálit svíčku, pomodlit se a naslouchat Božímu slovu o naději smíření.

Ve středu 27. 11. od 19 h v našem sboru (Dykova 1, Praha 10). Všichni jste srdečně zváni a těšíme se na vás!

Daniel Majer,
Filip Sedlák a Ondřej Kadlec

Zdroj fotografie: www.clovekavira.cz, autor: Jakub Šerých. Kostel sv. Havla. Více informací o Červené středě najdete na: www.cirkev.cz/cs/cervena-streda

Listopad

Ve škole jsme se učili, že čas rozlišujeme na čas minulý, přítomný a budoucí, tedy ten, který jsme žili, ten, který žijeme, a ten, který - snad - budeme žít. Ale byl i čas předminulý, totiž ten, který jsme nežili. A pak ještě ten, který už žít nebudeme, myslím ten pozemský. Vystihl to básník Jan Skácel: A je to prostě jako zázrak a jako věčnost ve chvíli, kdy zase znovu nebudeme, jako jsme před tím nebyli.

Dáte mi snad za pravdu, že čas minulý se nám zdá být jako velmi rychle ubíhající. I stoletý člověk řekne, že ten život uběhl jako voda. Říkáváme o životě, že jsme tady na světě jako na návštěvě, a ono je to pravda. A protože na návštěvě se převážně každý chová slušně, tedy tak, aby po jeho odchodu hostitelé mohli říct „bylo nám s ním dobře“ - snažíme se o to i na své pozemské návštěvě, aby pozůstali, až je opustíme, o nás mohli říci totéž? „Bylo nám tu s ním dobře.“ Nyní žijeme v přítomné době, pokusme se napravit svou pověst. Ještě máme možnost, jsme pořád na návštěvě. -czka.

Exupéry v Klatovech

Po pětasedmdesáti letech od tajemné smrti Antoine de Saint Exupéryho se na světě pořád válčí. Ani další životní cyklus by spisovateli a průzkumnému letci francouzské armády nestačil na to, aby se dožil světa, který žil ve svých představách. Říká se, že autor legendární pohádky Malý princ při svém posledním letu doletěl se svým strojem P-38 Lightning až do nebes, kde mu zamrzly trubky a poté spadl jako bájný Ikarus do moře poblíž Marseille. Ostatně, tato verze kopíruje příběh z jeho knihy Noční let.

Proč chtěl vlastně pořád létat, když už na služební lety neměl věk? Odpověď na tuto a další těžké otázky filosofie života jsme se dozvěděli 15. října 2019 v klatovském Hifiklubu. Česká křesťanská akademie pozvala ve spolupráci s náboženskou obcí ČČSH v Klatovech básníka a spisovatele Stanislava Kubína s jeho hudebně literárním pořadem ...*kde i smrt je čistá...* Interview s Antoinem de Saint Exupérym, který přednesl spolu s duchovním Benjaminem Mlýnkem formou scénického čtení. Zhruba dvacítce návštěvníků přednesli v dialogu novináře s majorem Exupérym, na jehož dramaturgii spolupracoval původní protagonistu díla Alfréd Strojček, kvintesenci jeho životní filosofie, zpracovanou z knih Citadela, Válečný pilot, Malý Princ a dalších.

Exupéryho víra, ztvárněná v jeho myšlenkách, byla idealistickým únikem z tíživé válečné reality, ale stejně tak byla biblická. Jeho všudypřítomné úvahy o smrti ovšem nebyly vedeny strachem, nýbrž pokorou, smyslem pro čest a vědomím zodpovědnosti za druhé. Otázky, kladené v interview, mi připomněly moje vlastní tázání po nepodmíněném a nevstizitelném smyslu lidského života a smrti, které si kladu u nemocničních postelí při doprovázení těch, co odcházejí. Exupéryho odpovědi na ně mi mluví z duše. Na závěr snad jen jednu poetickou aktualizaci: „Také jsem se dozvěděl od malého prince velmi důležitou věc: že totiž planeta, odkud pocházíme, je sotva větší než dům.“

Tomáš Procházka

Bohoslužba ke Dni válečných veteránů, k ukončení 1. světové války a k výročí úmrtí bratra Jana Opletala

Církev československá husitská, Pražská diecéze a NO Praha 1 - Staré Město vás zvou na slavnostní shromáždění a bohoslužby ke Dni válečných veteránů, k 101. výročí ukončení 1. světové války a k 80. výročí úmrtí člena ČČSH studenta Jana Opletala, která se koná 10. listopadu od 17 hodin v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

11. listopad je den věnovaný památce válečných veteránů. Datum bylo přitom vybráno symbolicky, neboť toho dne roku 1918 bylo ve vlakovém voze v Le Francport u severofrancouzského města Compiègne podepsáno příměří mezi spojenci a Německem, jímž byly na západní frontě ukončeny boje 1. světové války.

MASARYK A JEHO ŽIVÝ ODKAZ DNEŠKU

V roce 2019 vydává Masarykovo demokratické hnutí jako svou výroční publikaci v edici Masarykovy knižnice „HLAS“ knihu „Masaryk a legie“, jejímž autorem je Doc. Ing. Vratislav Preclík, CSc., místopředseda Masarykova demokratického hnutí a Sboru pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova na Spořilově. Kromě svého zaměstnání vysokoškolského učitele na Strojní fakultě Českého vysokého učení technického v Praze se celý život soustavně zabývá studiem českých a československých moderních dějin, zejména díla Tomáše Garrigua Masaryka, Edvarda Beneše a Milana Rastislava Štefánika. Zvláště se věnuje studiu dějin a odkazu československých legionářů a jejich podílu na vzniku demokratického Československa. Krátce po sametové revoluci se stal jedním ze zakladatelů občanského sdružení Masarykova demokratického hnutí, v jehož čele stály významné osobnosti veřejného života - Václav Havel, Alexander Dubček a Emil Ludvík. Vratislav Preclík vydal řadu odborných článků a přednášek z oboru historie, zejména první, velké světové války, o významu bojů československých legií pro vznik samostatného Československa a odkazu prvního prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka pro současnost a budoucnost České republiky.

Kniha „Masaryk a legie“ shrnuje bohaté výsledky celoživotní badatelské činnosti autora a odpovídá na otázku: „Kdo byli ti muži, kteří se zbrani v ruce bojovali pod vedením profesora pražské univerzity Tomáše Garrigua Masaryka za vznik Československé republiky?“

Kniha uvádí četné nové historické skutečnosti, na nichž spočívá i naše současná česká společnost.

Masaryk vystoupil na počátku první velké světové války 6. července 1915 k 500. výročí Mistra Jana Husa v Reformačním sále Univerzity v Ženevě s památným projevem s požadavkem rozčlenění Rakouska-Uherska a založení samostatného československého státu. Hus, Žižka, Chelčický a Komenský jsou našim životním programem. K tomu dopomohlo vytvoření československých legií, zahraničního vojska ještě ne-

stávající republiky, na němž se zejména v Rusku profesor Masaryk osobně výrazně podílel.

Bitva u Zborova znamenala velký průlom do strategie československých legií v Rusku. Bylo to první bojové nasazení československé brigády, ale také její slavné vítězství. Profesor Masaryk sledoval průběh bitvy z petrohradské redakce časopisu „Čechoslovák“ a na válečných vývěskách. V telegramech s podplukovníkem K. Mamontovem byl jako velitel československých jednotek náležitě oceněn v hlavním štábu ruské armády v Mogilevě generálem Al. Brusilovem. Právě Mamontov, když se seznámil s českými dějinami, zavedl do armády husitské tradice jako tykání, oslovení „bratře“, husitské názvy pěších střeleckých pluků a též husitské kalichy na náramenících. V dubnu 1917 vyhlásil

První československou republiku a Masaryka jako jejího „diktátora“. Masaryk měl výjimečné postavení. Jako málokdo z českých politiků vynikal celosvětovým rozhledem. Vedl náročná jednání, zajížděl do zajateckých táborů, k legionářům a krajanům. Výsledek zborovské bitvy přesvědčil také předsedu ruské vlády A. F. Kerenského. Od té doby se mohly legie rychle rozšiřovat. Masaryk 18. září 1917 vydává k Čechům a Slovákům výzvu: „Ižývám vás, bratři zajatci, abyste vstoupili do našeho československého vojska. Vstupte všichni!“ Krátce poté mohl oznámit: „Křížová cesta budování československého korpusu je konečně skončena.“ Na ruském vyslanectví v Londýně požádal ruskou stranu, aby ruský generální štáb vydal frontovým velitelům příkaz, aby, uslyší-li

Dokončení na str. 3

O básnickém obrazu

Snad každý z nás někdy spatřil na vlastní oči úžas ve tváři malého dítěte, které něco objevuje, a tedy prožívá situaci poprvé. Je to první otisk, imprimé. Mimika malého objevitele je výmluvná a sugestivní. Jsme zaujati jeho schopností údivu. Také dospívající lidská bytost bývá nesmírně vnímavá. Nezapomenu na tu chvíli, kdy jsem ve čtrnácti prvně četla verše V. Holana u své sestřenice Zuzany, v pražském domě nedaleko Jír-

kova mostu. Byla jsem překvapena, jak je možno zacházet se slovy a jak vznikají metafory. Již předtím jsem dost básníků četla i recitovala, ale tady přede mnou vyvstala jiná kategorie, mistrovská. Taková, od jaké se už nikdy vzdálit nechci. Prostoupena údivem jsem si připadala, že se vznáším, vstupuji do nových netušených vnitřních krajin. Do nejvnitřnější sféry pocitů. V mé duši se vlnilo snění. Právě tyto obrazy pluly na vlně fanta-

zie, představivost šuměla, doutnala. Patřil mi v tu chvíli vesmír, hvězdy pro mne byly jaksi důvěrné. Cítila jsem, že je mohu pojmenovávat, dokážu porozumět nejjemnějším odstínům slov. Že kolem mne prolétávají metafory a já jimi už provždy budu přitahována. Vždy mne zajímalo, jak se tento živý a plný akt projevuje v samotné básnické řeči. V ní obrazotvorné vnímání tvoří a prožívá něco tak velkolepého, jako je básnický obraz. Léta oceňuji filosofa Gastona Bachelarda, jenž se básnickým obrazem zabývá. Tento umělecký

prostředek se podle něho v aktu čtení otevírá a čtenář do něj vstupuje. „Čtení“ obrazu není racionální činnost, je to věc snění. Dá se říci, že snící subjekt částečně s obrazem splývá, ale uchovává si vědomí. Básnický obraz získává kosmický rozměr, do rozměru kosmu narůstá. „Vrhout se do kosmického obrazu je nejnepřímým příluním k říši Básnického. Myšlenky jsou mimo hru, když vládne obraz, když se v obraz shrnuje celý svět. Obraz vládne všemu: zkušenosti i rozumu,“ píše jmenovaný myslitel. Podle něho se básnický obraz zje-

vuje jako nové bytí řeči, jako pozitivní výboj slova. A víme, že poezie je slovu souzena. Rozlučme se tedy s naším tématem výstižnou Bachelardovou formulací: „*Pokoušíme-li se vytříbit uvědomění řeči v rovině básni, nabýváme dojmů, že se dotýkáme člověka nového slova, které nezůstává u vyjádření myšlenek nebo pocitů, nýbrž se pokouší mít budoucnost. Můžeme říci, že básnický obraz ve své novosti otevírá budoucnost řeči.*“

Olga Nytrová

Monodisticha Daniela Czepka

Když kdos ti uškodil, pak vzdej se pomsty: važ,
že pokoříš ho tím, když sebe překonáš.

Věz: zdrojem původem a pohybem je klid.
Tam spěchá tvorstvo, chtíc opět v klidu být.

Když rozum vystoupil sám v sobě na výst
co Bůh, pak jedná v něm sám d'ábel jako host.

Tvůj život nekončí, byt' byl bys tělem v hrobě,
když v Bohu jsi a Bůh je navzájem zas v tobě.

Když v zrnko nahlédneš tak jako v knihu svou,
pak poznáš stvoření a moudrost veškerou.

Slyš: všichni tvorové, co na zemi kde jsou,
chtí mluvit, touží stát se Boží ozvěnou.

Když mluví Bůh, jsem osloven a se mnou země;
když mlčí vše, pak Bůh se rodí v ní i ve mně.

Svou cestu k nebi chceš si nechat na pozítří?
Což jitra nedočkáš-li se, jak jiní chytří?

Když k svému původu se člověk vrací zas,
tu příštím stává se i všechen bytí čas.

Bůh Tvůrce nebesa i zemi v sobě nese;
a kdyby ustoupil, v prach všechno rozpadne se.

Přeložil Miroslav Matouš

Z kazatelského plánu

20. neděle po svatém Duchu

Blaze muži, jenž se bojí Hospodina, jenž velikou zálibu má v jeho přikázáních!

(Žalm 112,1)

První čtení: Izajáš 1,10-18

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VI):

2. Abychom svým bližním dokázali sloužit k jejich duchovnímu prospěchu, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom vírou i skutky lásky přispívali k jednotě a blahu církve i národa, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, pomoz nám statečně unést důsledky našich každodenních prohřešků a chyb. Dej nám rozeznávat, v čem se mýlíme a kde selháváme. Tobě se odevzdáváme v důvěře, že ty nezavrhneš, nýbrž odpouštíš. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Tesalonickým 1,1-4.11-12

Evangelium: Lukáš 19,1-10

Verš k obětování: Žalm 32,5

Verš k požehnání: Jan 3,16

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dej, ať jednota a mír, které nám štědrě udílíš ve svém slově a svátostech, zapustí kořeny v životě našich sborů a našich rodin! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 59, 67, 68, 73, 75, 77, 81, 114, 134, 183, 287, 290

Nad Písmem

BÝT JAKO ZACHEUS

L 19,1-10

Zacheus, vrchní celník a veliký boháč. V očích mnoha lidí však velký hříšník, který své bohatství získal tím, že nespravedlivě vybíral daně. Jestli to tak opravdu dělal, jestli určitou část z vybraných daní „odkláňel“ do své vlastní pokladnice, to nevíme. Na začátku Lukášova evangelia můžeme číst o tom, jak k Janu Křtiteli přicházeli lidé, aby je pokřtili. Přicházeli i celníci a ptali se, jak mají jednat (L 3,12). A Janova odpověď v dalším verši zní: „Nevybírejte víc, než máte nařizeno.“ Kdo ví, třeba byl mezi nimi i náš Zacheus. Třeba nebyl tak špatný, jak si o něm lidé mysleli, možná si vzal Janovu radu k srdci. Ježíšovo rozhodnutí zůstat u Zachea je však pozoruhodné. Jak je možné, že tento Ježíš se snížil k tomu, aby byl hostem u hříšného člověka?! Byly to předsudky či jejich osobní zkušenost? Zkusme si představit život tohoto člověka, Zachea, výběřčího daní. Čtete, že byl veliký boháč, ale jeho bohatství nemuselo mít původ v nepoctivosti. Možná právě naopak mohl být poctivý a za svou dobře odvedenou práci být dobře placený. Každý vládce dokáže ocenit úředníky, kteří pro něj vybírají daně nebo poctivě hospodaří s jeho majetkem. Vzpomeňme si třeba na Josefa a na to, jaké významné postavení získal v Egyptě za správcovství faraonova majetku. Faraon si jej vážil a dovolil mu, aby do Egypta pozval celou svou širokou rodinu i s otroky a dobytkem. Zacheovo bohatství mohlo prostě jen souviset s jeho úřadem, byl to přece vrchní celník, ne nějaký obyčejný poskok v mýtné bráně. Ale patří už jaksi k lidské přirozenosti, že na bohatství bývá pohlíženo jako na něco, co musí mít svůj původ v hříšném jednání. Jak se Zacheus asi cítil, když musel snášet pohrdání od druhých jen proto, že měl tak nepopulární zaměstnání? Snad byl šťastně povahy a nedělal si z toho hlavu. Ale možná jej přece jen něco trápilo, možná si byl vědom věcí, které v jeho životě nebyly úplně v pořádku. Zřejmě už něco slyšel o jakémsi Ježíši, který prochází krajinou, uzdravuje nemocné, navrácí lidem ztracenou naději, odpouští jim hříchy a učí je, jak žít jinak, lépe. Zacheus ve svém srdci „toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je...“ Možná byl pouze zvědavý, možná ale čekal víc... Nemohl však Ježíše spatřit, byl malý postavou a pro množství lidí okolo na něj neviděl. A tak si o kus cesty napřed prostě vylezl na moruš.

Vzpomínám na jednu moruš za zahradou mého dědy a na ty dlouhé hodiny, které jsem v létě trávil v její koruně spolu s ostatními dětmi ze sousedství. Když jsme na ni chtěli vyšplhat, museli jsme si pomáhat, větve pro nás byly vysoko. Asi tak vysoko jako pro Zachea – byl malý postavou. Musel vynaložit úsilí, aby se dostal nahoru. Proč by se člověk jeho postavení škrábal někde na strom? Myslí si, že ho k tomu vedlo něco jiného než jen zvědavost. A také se domnívám, že Ježíš o něm celou tu dobu věděl. Když mohl vidět Natanaela sedět pod fíkem (J 1,48), proč by neviděl Zachea lézt na moruš? Zacheus tedy vylezl na strom, aby viděl na Ježíše, a tento Ježíš, když přišel k Zacheovi, pohlédl na něj a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě!“ Původně jej chtěl Zacheus jen vidět, a teď u něj dokonce Ježíš zůstane jako host, pravděpodobně přes noc! Čtete, že slezl dolů a s radostí jej přijal. Ta radost, ta musela být velká, obrovská. To nečekal. A nečekali to ani lidé postavající okolo: „On je hostem u hříšného člověka!“ Prestože on Ježíše předtím nikdy neviděl, Ježíš ho zná, protože ho oslovil jménem. Zná nejen jeho jméno, zná ho celé. Nejspíš mu v té chvíli došlo, že před Ježíšem nic neutají, protože Ježíš vidí do lidského srdce. Takže nebylo třeba, aby si vymýšlel, a asi ani nebylo třeba, aby cokoli říkal. Ježíš věděl, jak to je. Ale snad právě těm zevlounům okolo chtěl říct, že není takový, jak si o něm myslí. Zastavil se a řekl něco v tom smyslu, že není žádný skrblík a podvodník, polovinu jmění dává chudým. Můžeme se setkat s různými překlady: „polovinu jmění dám chudým“, „dávám chudým“ nebo třeba „teď dávám chudým“. Ať už takto Zacheus jednal nějakou dobu, anebo s tím začal před pár dny či to měl teprve v úmyslu, rozhodně to ukazuje na jeho postoj, na jeho solidaritu

s potřebnými, která nebyla hraná, ale byla skutečná. A dále říká, že pokud někoho ošidil, čtyřnásobně to nahradí. Židovský zákon zná tuto povinnost čtyřnásobně náhrady. Je v knize Exodus (21,37), kde je vztažena na krádež beránka, který má být nahrazen čtyřmi ovci. Také se objevuje v Davidově soudu nad boháčem z Natanova obrazného vyprávění o Davidově neuposlechnutí Hospodina příkazu (2 S 12,5). Římské právo tuto povinnost rozšiřovalo na všechny tzv. zjevné krádeže. A Zacheus na sebe tento závazek čtyřnásobné náhrady vztahuje v případě jakékoli újmy, kterou by snad komukoli způsobil výkonem svého povolání. Tedy nejen zjevně, ale třeba i omylem, nedopatřením. Zacheus je rozhodnut nést zodpovědnost za své jednání. To nám už o Zacheovi říká víc, než jen že byl vrchní celník a veliký boháč. Měl také velké srdce a své rozhodnutí jednat jinak, než by třeba jednali druzí, myslel vážně. Ježíš přináší změnu do lidského života. Někdy k této změně stačí jen to, že člověk o Ježíši něco slyší. Pořádná změna ale nastává, když se člověk s Ježíšem setká. Je důležité nenechat si tu příležitost ujít. Někdy je potřeba jí také vyjít vstříc, někdy je nutné vynaložit určité úsilí – „vylézt na strom“. Často Ježíše nemůžeme vidět pro množství překážek, a tak nevidíme, kde je, takže se s ním ani nemůžeme setkat. Ale hlavně je třeba chtít tuto změnu, dovolit Bohu, aby ji udělal. Nehleďme na posměšky okolo stojících, kteří si na nás třeba ukazují prstem, protože Ježíš jde okolo teď. Ano, máme své mouchy, ale nejsme jediní na světě. A Ježíš právě dnes, ne zítra, ale dnes musí (protože chce) zůstat v našem domě. Ježíš nám vlastně říká: nečtete si jenom o mě, neposlouchejte jen příběhy, ale otevřete mi dveře vašich srdcí, pozvěte mne dál, dnes chci být s vámi, přináším spasení do vašeho domu.

Vlastimír Haltof

Hospodine, děkujeme ti za Ježíše Krista, který do našich životů přináší světlo, naději, odpuštění, přijetí... Naplňuje náš život smyslem... Kéž bychom byli jako Zacheus, vyhledávali setkání s Ježíšem... a když nás osloví jménem, byli připraveni pozvat jej k sobě. Prosíme tě za moudrost, abychom nesoudili druhé podle toho, kdo jsou, ale abychom se naopak radovali z každého, kdo tebe hledá. Prosíme tě za odvahu a rozhodnost k následování tvého Syna, Ježíše Krista. Prosíme tě za otevření pomyslných dveří do srdcí našich blízkých v našich rodinách, v našich vztazích, v našich sborech. Amen.

Masaryk a jeho živý...

Dokončení ze str. 1
smluvený signál a píseň „Hej, Slované“, na přebíhající české vojáky nestříleli. Již v roce 1914 došlo k hromadnému dobrovolnému přechodu českých vojáků na různých frontách do ruského zajetí. Současně začal Masaryk budovat tzv. Českou mafii, jejímž členem byl i starosta České obce sokolské Josef Scheiner, s nímž Masaryk projednával i financování zahraniční akce. Členy mafie byli Edvard Beneš, František Soukup, Josef Svatopluk Machar, Jan Herben a Emanuel Rádl. V srpnu 1914 navázal Masaryk přes neutrální Holandsko osobní styk s Francouzy a Angličany. V prosinci 1914 se vydal do exilu. Odjel do Itálie pod záminkou, že doprovází k léčení dceru Olgu. Vedení mafie předal svému nejbližšímu žákovi a příteli, třicetiletému Edvardu Benešovi. Po vyzrazení začala policie Benešovy spolupracovníky, mezi nimi Alici Masarykovou a Hanu Benešovou, zatýkat. Ve vězení skončila redakce Masarykova časopisu ČAS, který byl úředně zastaven. Masaryk začal vyjednávat s významnými osobnostmi v Rusku, Francii, Itálii, Anglii a Spojených státech o složité situaci v rakousko-uherském područí a informoval je o poslání své zahraniční mise s cílem získat pro svoji zem lepší budoucnost. Po slavné zborovské bitvě vybudoval Masaryk svou činnost v Rusku do konce roku 1917 více než padesátitisícovou armádu a získal stejný počet dobrovolníků, kteří byli v zajateckých spolcích zálohou pro další vstup do československých legií. Začátkem srpna provedl Masaryk přehlídku našeho vojska v Berezně, kde slavnostně přejmenoval první střelecký pluk na „Pluk Mistra Jana Husí“ a vyjádřil tak dík legionářům za jejich hrdinství. Pozdější úspěchy legií v bojích u Tarnopolu, Bachmače a na Sibiři dovedl TGM obrat-

ně využít při úspěšném jednání ve Spojených státech amerických s prezidentem Thomasem Woodrowem Wilsonem o založení samostatného československého státu. Když Masaryk vyhlášoval Washingtonskou deklaraci a Beneš exilovou zatímní vládu ve složení Masaryk, Beneš, Štefánik, nastupovali naši vojáci k nejprudším bojům. V této rozhodující době pro náš domácí a zahraniční odboj byli nasazeni na západní francouzské frontě proti německým silám a naše jednotky úspěšně zasáhly do bojů na italské frontě. Právě 28. října se podařilo prolomit rakouské pozice. Svou misi u legií nastoupil generál Milan Rastislav Štefánik z popudu francouzské vlády a francouzského velení československých legií. V listopadu 1918 spolu s vrchním velitelem legií Mauricem Janinem přijel do Vladivostoku již jako nový ministr nové republiky, aby zjistil stav více než sedmdesátitisícového armádního sboru a vyřešil tamní tíživou situaci. Dovedl se o legionáře dobře postarat a na jeho popud vyplul první transport – italská loď ROMA se zraněnými, nemocnými a invalidními legionáři do vlasti. V Praze již působila nová vláda československá a Štefánik proto zrušil organizaci sněmu legionářů ve Vladivostoku. Do Prahy byl odeslán Masarykovi zajímavý telegram, vystihující poměry v řadách legionářů: **„Československá armáda na Sibiři prosí o pomoc. Nemá armády, která by na horké ruské půdě vydržela tak dlouho, aniž by se roztavila. Armáda strádá fyzicky i mravně. Vojsko, bez ohledu politického a třídního přesvědčení, je zachváčeno touhou po domově. Slyšelo dosud sliby. Konce nevidět. Nervy vojska hrozí prasknutím. Stržením armády do třídního a politického boje rozkládá se tato třídně a politicky. Podrobnosti sdělíme delegaci z vlasti.“**

Štefánik podrobně informuje Masaryka o vážném stavu legií na Sibiři. Před návratem do Paříže jmenoval Zvláštní sbor pro Rusko, který ho měl jako ministra zastupovat. Členy byli legionáři Bohdan Pavlů, Rudolf Medek, dr. Suchý a velitel legionářského korpusu generál Jan Surový. Po návratu do Prahy získává Štefánik 14. listopadu 1918 křeslo ministra vojenství, pod něhož spadalo též zahraniční legionářské vojsko. Na cestě z Itálie 4. května 1919 se jeho letoun, který osobně řídil, zřítíl. Štefánik byl s vojenskými poctami pochován v mohyle na Bradle. Živým odkazem TGM je boj za pravdu a spravedlnost ve smyslu Husově, jenž doplnil Havlíčkovým heslem „Nikoliv dnes za pravdu umírat, ale žít a pracovat!“ „Nesmíme před starostmi světa utíkat, svět musíme překonávat. Nebát se politiky, nekrást hospodářsky!“ Masaryk se nebál nejen v Moskvě, Petrohradě a Kyjevě, chodil odvážně po bolševiky ostřelovaných ulicích. Vážil si americké a švýcarské demokracie a pro tu naši stanovil jasná pravidla: „Humanita, toť náš program.“

Význam Preclíkova díla spočívá v širokých odborných znalostech, ve výjimečné schopnosti studovat a hodnotit události českých národních dějin a publikovat nově dosažené výsledky na veřejnosti. Kniha „Masaryk a legie“ přispívá ke zvýšení kulturního a historického povědomí našeho národa a k rozvoji zdravého vlastenečství. Preclíkova pozoruhodná kniha vychází symbolicky v předvečer 28. října, kdy slavíme vznik naší svobodné a demokratické republiky.

Vladimír Preclík

Vratislav Preclík : MASARYK A LEGIE. Vydala Paris Karviná ve spolupráci s Masarykovým demokratickým hnutím v r. 2019. Odpovědný redaktor: Antonín Pavera. 205 stran. Tisk a vazba: Kartis + Co.s.r.o.

Chvilka přemítání o stáří

„Nic jsme si totiž na svět nepřinesli, a také si nic nemůžeme odnést...“
Připomínka, kterou kdysi adresoval apoštol Pavel svému milovanému žákovi Timoteovi, je hluboce pravdivá a vyplatí se každému, aby si ji vzal včas k srdci. Je ovšem pravda, že si člověk její dosah plně uvědomí většinou, když stárne, když s rostoucí zkušeností vnímá, jak jsme my lidé podrobni zákonu pomíjejícínosti, jak k nám stále zřetelněji přistupuje čas, kdy musíme pořad více dávat než přijímat. Nejzřetelněji se to projevuje na chřadnoucím stavu našeho těla. Jeho poškozené části se nedají jen tak lehce vyměnit, jako se nahrazují součástky a díly aut, které vyžadují naléhavou opravu.
Ale stáří s sebou přináší také podstatné změny v našem nejužším dosahu. Pracovní úvazky, které po desítky let tvořily náplň naší všední každodennosti, se zmenšují a docela mizí. Děti vyrostly a většinou odešly z rodičovského domu. Možná, že často s sebou odnesou to, co bylo rodičům cenné a na čem jejich srdce lpělo. A co je ještě horší: starý člověk si často bolestně uvědomuje, jak je mu souzeno, aby ustoupil i z tohoto malého jeviště viditelného života a dříve či později sám zmizel za jeho kulisami. Nu ano, nazí jsme na svět přišli a nazí zase odejdeme.
A přece si myslím, že není nezbytně nutno, abychom propadali i za těchto okolností jen smutku a melancholii, jak se někdy mnohým stává. Obojí nepatří k moudrosti stáří, o které se mluvívá. To ovšem znamená učit se vnitřně přemáhat pocit naší mnohé dočasnosti, učit se už dřív umění z nejtěžších, neklást tolik důrazu a důležitosti do věcí, do majetku. Mít či být, to je ona věčná hamletovská otázka, jak ji před léty sobě i jiným předložil pozoruhodný myslitel a filozof Erich From.
Prostě řečeno: chovat se jako ten, kdo ještě dřív, než zestárnul, pochopil přece něco z vlastního smyslu života, jeho bohatosti, jeho možností, ale i hranic a mezí. Znamená to ovšem dovést svůj život lépe hodnotit a pořádat, nežli se dostává stáří, srovnat své vztahy - dnes tolik rozbité - k bližním a k samému Bohu, smířit se, požádat za odpuštění a sám odpustit, vědět, že smrt nemusí ohlašovat konec, nýbrž otevření nové dimenze, nový začátek. Takové stáří může být v jistém smyslu údobím podivuhodně ztišujícím a vděčným za poznání, že navečer života je to láska, podle níž budeme posuzováni, které jsme v sobě dali poznenáhlu žít, růst a rozvinout se v milosrdenství ke každému člověku. Stáří se potom může stát i v mnohých záporech, které s sebou přináší, úsekem nadějnějšího výhledu a vděku: „NEDOŠLI JSME JEŠTĚ DO SLAVNOSTNÍHO SÁLU, JSME VŠAK POZVÁNI. VIDÍME UŽ SVĚTLA A SLYŠÍME HUDBU.“ (Ernesto Gardenal).
Miroslav Duchánek, leden 1995

Zesnula sestra Vlasta Palisová

V krásném podzimním odpolední jsme se v evangelickém kostele ve Zlíně rozloučili s nejstarší členkou naší náboženské obce Vlastou Palisovou, která zesnula 3. října v pozeňnaném věku 98 let. I když se narodila v Brně (2. dubna 1921), byl celý její život svázán se Zlínem, kam se s rodiči a sestrou Libuší přestěhovala v roce 1927. Její otec Alois Šafařík tu tehdy získal místo u firmy Bata a mladá Vlasta tak prošla svěbytným systémem zlínského školního vzdělávání, jež završila na Masarykově pokusné měšťanské škole a Baťově škole práce. Brzy se zapojila do činnosti v místním Sokole a v rodici se náboženské obci, zejména jejím kulturním a vzdělávacím spolku Havlíček, kde se pod otcovým vlivem věnovala ochotnickému divadlu. Nějaký čas uvažovala dokonce o herecké dráze, nakonec se však přidržela praktického řemesla a věnovala se profesi dámské krejčovce. Múzám však zůstala věrná, například ještě v říjnu 2013 obohatila bohoslužby k výročí vzniku Československa recitací své oblíbené básně Česká pohádka. Celoživotně se tak v ní obtiskla úcta k masarykovské demokratické tradici a k historii vštěpená rodinnou výchovou a zejména otcem Aloisem Šafaříkem, který byl v letech 1941-1972 předsedou rady starších zlínské obce a po jáhenském svěcení (1949) též desítky let vypomáhal v duchovní správě na východní Moravě. V péči, kterou sestra Palisová věnovala své rodině a rodičům, nezapomínala ani na jejich duchovní a duševní dědictví. Její zásluhou zůstalo zachováno několik pozoruhodných rukopisů, na prvním místě paměti jejího otce A. Šafaříka, které vyšly v roce 2010 tiskem pod názvem Můj docela stručný životopis. Kalendář Blahoslav 2016 pak obohatil text Vzpomínky na rodinu Mrštíkovic, v němž maminka sestry Palisové Josefa Šafaříková vzpomněla na svá divčí léta, v nichž pracovala jako služebná v rodině spisovatele Aloise Mrštíka. Smysl Vlasty Palisové pro zachování zdánlivě drobných svědectví o místě člověka v ruchu dějin pak dokládají její vlastní vzpomínky, které poskytla pro projekt Paměť národa ještě na jaře minulého roku. Liturgický zpěv Věčná paměť, jímž jsme mimo jiné zesnulou vyprovodili na cestě do Boží náruče, byl tak, myslíme, o to příležitější.
Marcel Sladkowski

Z dopisů našich čtenářů

Liturgické oblečení

- konec jednoho provizoria?

V letošním 37. čísle Českého zápasu jsem si přečetl článek sestry Terezie Benedikty Remencové, ve kterém se zabývala oblékáním duchovních. Přiznám se, že nejsem typ, který by oblečení moc řešil. Nosím to, v čem se cítím pohodlně. Nerozliším košili od Versaceho od té z vietnamské tržnice. Takže pokud člověk vyloženě nevypadá jako „vagus“ či nepříjde v tepláčkách na pohřeb, nejsem schopen se vyjadřovat k oblečení druhých. Navíc poslední rok žiji v Praze a když vidím, jak tu lidé chodí oblečení, tak začíná brát za své i těch pár pouček o správném oblékání, které mám.

Přesto, že jsem módou nedotčený, tak mi daný článek poměrně dlouho rezonoval v hlavě, až nakonec vyrezonoval v tento text. Rozhodně nechci se sestrou polemizovat. Spíše bych se na tuto problematiku chtěl podívat z jiného úhlu. Nikoliv na dress code, ale na „pracovní oděv“ našich duchovních. Líbí se vám?

Osobně mohu říci, že jsem si na něj zvykl, ale nijak nadšený z něho nejsem. Černý, s červeným kalichem a štolou. U jáhnů bez štol a u kazatelů ještě (s tu zručněji, tu méně zručně přišitým) bílým křížkem. V Bohoslužebném řádu, kde je obřadní oděv zmíněn, je uveden i biret. Ten jsem však ještě nikdy na nikom neviděl. No a když se nám ti naši duchovní někde sejdou v talárech ve větším počtu, vypadá to pak spíše jako smuteční průvod než oslava živého Boha. Člověk pak začne přemýšlet, co je pravdy na tom, že tyto taláry na počátku vznikly jako jisté provizorium a počítalo se s jejich úpravou/změnou. Ke které však nikdy

nedošlo. (Slyšel jsem tuto informaci od více lidí, ale nikdy jsem si ji neověřoval. Snad nejde o husitské fake news.) Jsem člověk, který zastává názor, že pravidla se mají dodržovat. Proto u mne občas dochází k rozpolcení, když vidím fotky z některých diecézí, kde používají i jiné liturgické oblečení (např. bílé taláry). Na jednu stranu se mi dané oblečení líbí mnohem víc než to současné. Na stranu druhou jde v podstatě o nepovolený liturgický oděv...

Chápu, že liturgické oblečení není v současnosti hlavním problémem naší církve (kž by bylo). Měly by se dnes řešit (a snad se řeší) věci a problémy, které mohou ovlivnit samotnou existenci ČČSH. Restituce a následné financování církve, úbytek věřících, nedostatek duchovních atd. Přes to přese všechno, byl by takový problém, kdyby se určilo několik lidí, kteří by se touto otázkou zabývali? Ideálně lidé napříč diecézemi, kteří by vytvořili pracovní skupinu pro návrh nových liturgických oděvů. Třeba by se mohla na návrh oděvů vyhlásit nějaká studentská soutěž na textilních a uměleckých školách. A pokud by se to dobře pojalo, bylo by to i zajímavé public relations (zviditelnění se) církve. Jak uvedla ve svém článku sestra Remencová, v naší církvi je řada lidí, kteří se oblékají vkusně a s módou si rozumí. Takže do „odborné poroty“ by se jistě lidé našli. Zároveň by se v naší církvi jistě našli i nějací ti konzervativní lidé, kteří by v porotě rádi zasedli, aby dohlédli na to, že nevyhraje nic „pobuřujícího“. Jak jsem již uvedl. Liturgické oble-

Pokračování na str. 4

Zprávy

Pouť k hrobu Jana Opletala

Celodenní vzpomínková akce Církve československé husitské na události 17. listopadu 1939

Srdečně vás zveme, abyste si spolu s námi připomněli významnou osobnost našeho národa, Jana Opletala, u příležitosti 80. výročí jeho úmrtí.

Akci pořádá Olomoucká diecéze Církve československé husitské pod záštitou hejtmana Olomouckého kraje, pana Ladislava Okleštky, za účasti patriarchy Církve československé husitské ThDr. Tomáše Butty a biskupa Olomoucké diecéze MUDr. et Mgr. Rudolfa Göbela.

PROGRAM:

09:30 - 11:00 h. kofoladba v Husově sboru, literární předmluva olomoucký biskup CČSH MUDr. Rudolf Göbel
 11:30 - 12:30 h. oběd pro předem přihlášené účastníky
 12:30 h. odjezd autobusů z Litvle do Litavy nad Morávou
 13:00 h. zastavení v rodném sboru J. Opletala ve Litavě, křesťanská promluva, modlitba
 13:15 - 14:15 h. přívodě šťastně ze Litavy od rodného sboru na hřbitov - v obci Náklo (cca 3,5 km)
 14:30 - 15:00 h. pietní oběť u hrobu J. Opletala, křesťanské promluvy členů sborů, česká státní hymna, křesťanské věšce, modlitba, odjezd zpět autobusy do Litvle
 15:30 - 16:30 h. občerstvení, výstava v Husově sboru v Litavě, CČSH v promluvcích odboj, komentář autora výstavy PhDr. Martina Šindry
 16:30 - 17:00 h. předprohlašovací koncert akce, poděkování, závěrečná modlitba

V sobotu 16. listopadu v 9:30 h. v Husově sboru v Litvli

Přednášky v Lounech

NO Louny zve na přednášku bratra biskupa Juraje Dovaly, která se bude konat v husitském kostele ve čtvrtek 7. 11. od 17 hodin. V úterý 19. 11. bude od 16. 30 hodin hovořit Martin Jindra na téma „Duchovní cesta umělce Františka Bílka a jeho rodiny“. Vstupné dobrovolné. HS

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Zacheus

N	Á	P	T	T	S	O	D	A	R
A	P	CH	J	Í	S	T	V	O	U
H	T	U	C	Ž	N	A	I	B	A
R	A	D	T	E	T	Ě	O	L	N
A	T	Í	M	S	L	H	M	H	I
D	P	O	O	P	Á	N	O	J	V
I	E	P	R	Č	H	Z	Í	Z	O
T	R	Ž	U	M	N	O	A	K	L
H	Ř	Í	Š	N	Í	K	S	T	O
M	Ů	D	E	Š	I	D	I	T	P

boháč	jíst	polovina
celník	jmění	postava
dům	moruše	radost
host	muž	reptat
hříšník	nahradit	šidit
chudí	Pán	zástup

(Řešení z minulého čísla: Nepovyšujte se.)

Jana Krajčířiková

Liturgické ...

Pokračování ze str. 3

čení – barva a vzhled talárů, štol, nošení kolárků atd. – není stěžejním problémem dneška. Ale i řešení malých problémů může v mnohém pomoci. Může nás naučit lepší vzájemné komunikaci, naučit nás řešit společně problémy a svěřené úkoly. Více propojí lidi z jednotlivých diecézí a pomůže k větší jednotě církve. To vše následně může pomoci i při řešení závažných problémů. A pokud ne, tak by alespoň naše sestry a bratři duchovní byli šik.

Petr Hurych

Význam paměti v postmoderní době

Dne 4. 11. v 18,30 hodin, Loučanská 1406, Praha - Radotín.

Pozvánka na besedu s prof. A. Hogenovou o významu paměti a schopnosti se zastavit a vzpomínat v době, která sama sebe nazývá postmoderní, pozdní modernou či zkrátka jen dobou tekutou. Utíká nám přítomnost, ztrácíme budoucnost, co se tedy děje s naší minulostí? Jsou pro nás určující vzpomínky na představitel mainstreamového šoubyznysu, nebo představitel společenského vzdoru, anebo jsou tím určujícím intimní vzpomínky na naše nejbližší? Chodíme o dušičkách se svíčkou na hrob? Je to povinnost? Znamenají pro nás něco mementa společných dějinných událostí? Jaká je úloha živé církve pro schopnost živé paměti? DH

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 4. 11. 2019, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
 Jan Kalfus – varhany
 J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

úterý 5. 11. 2019, 17.00
Michal Hanzal – varhany
František Bílek – trubka
 G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, G. P. TELEMANN, W. A. MOZART

středa 6. 11. 2019, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Hana Jonášová – soprán
 L. VIERNE, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, F. SCHUBERT

čtvrtek 7. 11. 2019, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
 Michal Hanzal – varhany
 Martina Bauerová – soprán
 František Bílek – trubka
 J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 8. 11. 2019, 17.00
Marie Šestáková – varhany
Zuzana Kopřivová – mezzosoprán
 J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, C. FRANCK

pátek 8. 11. 2019, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
 Adéla Vondráčková - housle
 Vratislav Vlha - hoboj
 W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

sobota 9. 11. 2019, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Miroslav Kejmar – trubka a křídlovka
 A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL, T. ALBINONI, J. PACHELBEL

sobota 9. 11. 2019, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
 Václav Návrat – barokní housle
 Yvona Škvárová – mezzosoprán
 W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

Změna programu vyhrazena.

Z ekumeny

ZÁDUŠNÍ MŠE ZA OBĚTI HEYDRICHIÁDY

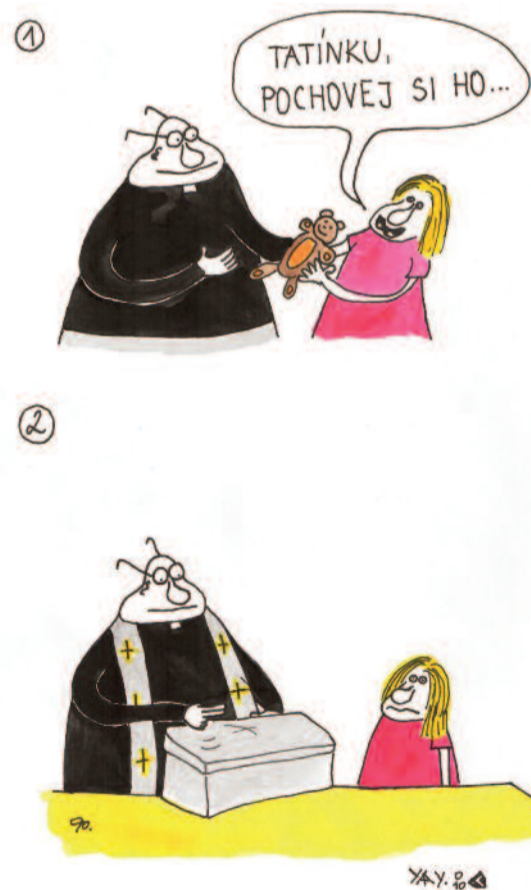
Památce 294 příbuzných a spolupracovníků parašutistů operačních skupin Anthropoid, Silver A, Out Distance, Bivouac, Bioscop, Intransitive a Tin, zavražděných ve dnech 24. října 1942, 26. ledna 1943 a 3. února 1944 v koncentračním táboře Mauthausen, se v sobotu 19. října 2019 v katedrále svatého Víta, Václava a Vojtěcha poklonily rodiny zavražděných, zástupci církvi, armády, válečných veteránů, sokolů a dalších organizací. Zádušní mši v chrámu sloužil podobně jako v minulých letech kardinál Dominik Duka, který zdůraznil hrdinství popravených odbojářů a konstatoval, že se na ně zapomíná. Za Církev československou husitskou se vzpomínkových bohoslužeb zúčastnil a vstupní čtení pronesl bratr Martin Jindra. MJ

JEŽÍŠOVY TENISKY ZA 3 000 DOLARŮ

Brooklynská společnost MSCHF uvedla na trh limitovanou edici tenisek s obchodním názvem MSCHF x INRI – Jesus Shoes. Jedná se o upravenou verzi Nike Air Max 97, kterou připravili designéři MSCHF. Jejich zvláštností je to, že v podrážce je voda odebraná z Jordánu a navíc posvěcená knězem. Zakladatel firmy G. Whaley uvádí, že jejich majitelé mohou mít dojem, že „kráčejí po vodě jako Ježíš“. Místo v Novém zákoně, které tuto zázračnou událost popisuje (Mt 14,25), je dokonce na botě vytištěné. Tkaničky jsou navíc zakončené malým křížem a vložka provoněna kadidlem. Whaley uvedl, že nápad původně vznikl jako recese a parodie na boty Addidas s reklamou na ledový čaj Arizona. „Zajímalo nás, jak by vypadalo spojení s Ježíšem Kristem, a jako Žid jsem o něm nevěděl více, než že chodil po vodě.“ Jeden pár se prodával za tři tisíce dolarů, ale přesto se celá edice v počtu necelých dvou tuctů v internetovém obchodě vyprodala během několika minut. Firma plánuje „Ježíšovy boty“ vyrábět i v budoucnu. Autor: Miloš Mrázek

Zdroj www.infodigir.cz, dle Christian Post, s přihlednutím k dalším zdrojům.

Autor kresby: Tomáš Altman

